Polttoaine TVO-15956
Rantala Tuomas 29.9.2025 Julkinen

Talousvaliokunta

Sähköpostilla: tav@eduskunta.fi

Talousvaliokunta tiistai 30.09.2025 klo 12.00 / E 51/2025 vp / Asiantuntijapyyntö

Teollisuuden Voima Oyj:n asiantuntijalausunto asiassa E 51/2025 vp Valtioneuvoston selvitys: E-kirje Komission tiedonannosta etenemissuunnitelmaksi Venäjän tuontienergiasta irtautumiseksi

Euroopan komissio julkaisi 6.5.2025 tiedonannon: Etenemissuunnitelma venäläisen energian tuonnin lopettamiseksi (COM (2025) 440 final).

Tiedonannon mukaan Euratomin hankintakeskuksen (Euratom Supply Agency) hyväksyntää vaativien ydinpolttoainetta koskevien toimitussopimuksien hyväksymistä rajoitettaisiin. Nykyiset sopimukset voisivat jatkua, mutta niiden pidentämistä tai uusia sopimuksia ei enää hyväksyttäisi.

> "*Deliveries based on existing contracts will continue but prolongations as well as new supply contracts would no longer be approved by the Euratom Supply Agency.*"

Valtioneuvoston perustelumuistiossa edellä sanottu on esitetty muodossa

> "Nykyiset sopimukset voivat jatkua, mutta niiden pidentämistä tai uusia sopimuksia ei enää hyväksyttäisi."

Teollisuuden Voima Oyj:n näkemyksen mukaan olemassa oleviin sopimuksiin perustuvia toimituksia tulisi voida ajallisesti siirtää eteenpäin ilman, että sopimusten alkuperäisiä toimitusmääriä nostetaan. Teollisuuden Voima Oyj esittää tältä osin Komission tiedonantoon seuraavaa muutosta.

> "*Deliveries based on existing contracts will continue but prolongations as well as new supply contracts would no longer be approved by the Euratom Supply Agency,* ***unless the prolongation does not increase the originally contracted quantities***."

> "Nykyiset sopimukset voivat jatkua, mutta niiden pidentämistä tai uusia sopimuksia ei enää hyväksyttäisi **lukuun ottamatta sopimusten ajallista siirtoa tapauksissa, joissa sopimusten alkuperäisiä toimitusmääriä ei nostettaisi.**"

Teollisuuden Voima Oyj tukee venäläisestä tuontienergiasta irtautumista. Voimassa olevien sopimusten mukaisten toimitusten ajallisen siirron salliminen olisi kuitenkin tärkeää tilanteissa, joissa toimituksia, joiden muutoin olisi sopimusten mukaan tullut toteutua, on Venäjän ja Ukrainan välillä käynnissä olevan sodan alettua voitu yhteisesti sopimalla siirtää myöhemmin tapahtuvaksi, mutta sopimuksen mukaisista toimituksista ei ole mahdollista irtautua yksipuolisesti ilman erityistä sopimuksellista tai muuta perustetta, eikä sopimusten päättäminen yhteisesti sopimalla ole vaihtoehto. Toimitusten siirrolla ajallisesti eteenpäin on voitu toistaiseksi välttää toimituksia koskeva maksuliikenne Venäjälle.

Jos sopimusten ajallista siirtoa ei hyväksytä tilanteessa, jossa yksipuoliselle sopimuksesta irtautumiselle ei ole erityistä sopimuksellista tai muuta perustetta, eikä sopimuksen päättäminen yhteisesti sopimalla ole vaihtoehto, venäläisen toimittajan ydinmateriaali on otettava sopimuksen mukaisesti vastaan sopimuksen määrittelemänä toimitusajankohtana riippumatta Venäjän ja Ukrainan välisen sodan jatkumisesta. Tällöin myös sopimuksen mukainen kauppahinta on maksettava venäläiselle toimittajalle. Teollisuuden Voima Oyj katsoo, että haluttaessa välttää maksuliikenne Venäjälle edellä kuvatussa tilanteessa, mahdollisuus sopimuksen ajalliseen siirtoon eteenpäin on ainoa keino välttää sopimukseen perustuva maksuliikenne Venäjälle, vaikka tämä edellyttääkin sopijapuolten yhteisymmärrystä.

Kun venäläinen toimittaja kykenee edelleen toimittamaan ydinmateriaalia eurooppalaisille ydinpolttoaineen valmistajille, eikä lainsäädäntö kiellä ydinmateriaalin vastaanottamista Venäjältä, eikä maksuliikennettä Venäjälle ole täysin suljettu, Venäjän ja Ukrainan välinen sota ei myöskään ole muodostunut ylivoimaiseksi esteeksi sopimusvelvoitteiden täyttämiselle.

Tästä syystä esitämme yllä kirjattuja muutoksia ja pyydämme esittämään muutokset edelleen Suomen vastineessa Euroopan komission tiedonannon mukaiseen etenemissuunnitelmaan Venäjän tuontienergiasta irtautumiseksi.

Tulemme asiaan liittyen pyydetysti talousvaliokunnan kuultavaksi tiistaina 30.9.2025 kello 12.